

5.20. OBLICZENIA DO PROJEKTU

Obliczenie zapotrzebowania wody ciepłej :

Wg Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku określania przeciętnych norm zużycia wody wydanego na podstawie art. 27 ust.3 z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków Dz. U. Nr.72 poz. 747 przyjęto normę zużycia wody dla obiektów użyteczności publicznej.

Przyjęto do dalszych obliczeń zużycie ciepłej wody:

$$Q_{dcw\ 60^{\circ}} = 5000\ dm^3/d$$

Obliczenie dobowe zapotrzebowania na ciepło.

Dla dobowego zużycia ciepłej wody w ilości 5000 dm³ zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania ciepłej wody użytkowej wyniesie

$$Q_D = 5000 \times 4,19 \times (60-10):3,6 = 290972\ kWh/d$$

Wstępny dobór powierzchni i ilości kolektorów

Zgodnie z „Wytycznymi projektowymi VITOSOL - duże instalacje solarne do podgrzewu ciepłej wody użytkowej”, dla przeciętnego dnia letniego, bez zachmurzenia, z uwzględnieniem współczynnika sprawności kolektora można określić maksymalną solarną energię użyteczną z 1 m² powierzchni kolektora. Dla płaskiego kolektora VITOSOL 100 wynosi ona ok. 3,5 kWh/m² x d. Stąd wymagana powierzchnia kolektorów wynosi około :

$$F_{kol.w.st.} = 290,972/3,5 = 83,10\ m^2$$

Przy powierzchni absorbera jednego kolektora 2,32m² liczba wstępna kolektorów VITOSOL 100 wyniesie :

$$N_{wst.} = 83,10/2,32 = 35,80\ \text{przyjęto 36 szt.}$$

Dobór rzeczywistej liczby kolektorów.

Doboru optymalnej liczby kolektorów dokonał producent kolektorów, VIESSMANN Polska Sp. z o.o. (dobór optymalny polega na pokryciu - dla dużej instalacji solarnej - ok. 30 do 40% ciepła na c.w.u., uzyskaniu sprawności systemu solarnego min. 40% oraz uniknięciu w okresie letnim przegrzewów kolektorów z tytułu stagnacji).

Doboru dokonano w oparciu o program komputerowy doboru kolektorów VIESSMANN, ESOP ver. 2 .Na podstawie wyników symulacji przyjęto liczbę 32 kolektorów w płaskich typu VITOSOL 100 o polu powierzchni 1 kolektora 2,5 m²o powierzchni łącznej absorbera

$$F_{rz} = 32 \times 2,5 = 80\ m^2$$

Stosując kolektory klasy VITOSOL 100 o powierzchni 2,32 m² w miejsce 2,5

m2, (zmiana wielkości produkowanego kolektora) liczba kolektorów wyniesie

$$N_{2,32} = 80/2,32 = 34,50 \text{ szt}$$

Przyjęto 5 pól po 7 kolektorów , co daje łączną powierzchnię

$$F_{rzk2,32} = 5*7*2,32 = 81,20 \text{ m}^2$$

Dobór zbiornika buforowego.

Producent przy użyciu programu do doboru kolektorów, dobrał wielkość zbiornika buforowego. Dobrano

4 zbiorniki VITOCCELL 050 (typ SVP) o pojemności jednego zbiornika 900 dm³ i łącznej pojemności 3,6 m³ Zbiorniki połączone będą szeregowo.

Dobór zbiornika podgrzewu wstępnego.

Zgodnie z „Wytycznymi projektowymi” VITOSOL - duże instalacje solarne do podgrzewu c.w.u.” pojemność zbiornika podgrzewu wstępnego winna wynosić ok. 15% (+/- 5%) dobowego zużycia ciepłej wody czyli

$$V_{min.} = 0,1 \times 5000 = 500 \text{ dm}^3$$

$$V_{opt.} = 0,15 \times 5000 = 750 \text{ dm}^3$$

$$V_{max} = 0,20 \times 5000 = 1000 \text{ dm}^3$$

Z uwagi na okresowa konieczność wygrzewania antybakteryjnego, przyjęto podgrzewacz spełniający minimalne wymagania, VITOCCELL - L 100 o pojemności 500 dm³.

Określenie przepływu w obiegu ładowania.

Strona solarna.

Wymagany minimalny przepływ płynu liczony na jednostkę powierzchni kolektora dla systemu „ Low - flow” wynosi 20 dm³/m² x h. Zgodnie ze wskazaniem producenta, zakłada się przepływ na poziomie 25 dm³/m²xh

Dla baterii 35 kolektorów

$$G_1 = 2,32 \times 35 \times 25 = 2030 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Dla 4 pól kolektorów :

$$G_{1.4p} = 2,32 \times 28 \times 25 = 1624 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Dla 3 pól kolektorów :

$$G_{1.3p} = 2,32 \times 21 \times 25 = 1218 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Dla 2 pól kolektorów :

$$G_{1zp} = 2,32 \times 14 \times 25 = 812 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Dla 1-go pola 7 kolektorów

$$G_{11p} = 2,32 \times 7 \times 25 = 406 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Strona bufora

Ciepło właściwe glikolu podprzepływowego (40%) wynosi 3,6 kJ/kgxK, ciepło właściwe wody wynosi 4,19 kJ/kgxK. Stąd wymagany przepływ wody po stronie bufora winien wynosić :

$$G_{ob} = 3,6/4,19 \times G_0 = 3,6/4,19 \times 2030 = 1744 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Dobór średnic rurociągów obiegu ładowania.

Prędkość przepływu nie powinna być mniejsza jak 0,4 m i nie większa jak 0,7 m.

Dobór średnic jest następujący :

1 pole kolektorów 406 dm ³ /h	18 x 1,0	v = 0,56 m/s
2 pola kolektorów 812 dm ³ /h	28 x 1,5	v = 0,46 m/s
3 pola kolektorów 1218 dm ³ /h	28 x 1,5	v = 0,69 m/s
4 pola kolektorów 1624 dm ³ /h	35 x 1,5	v = 0,56 m/s
5 pól kolektorów 2030 dm ³ /h	42 x 1,5	v = 0,47 m/s

Dobór regulatora przepływu solarnego obiegu ładowania.

Dla przepływu 2,03 m³/h = 33,8 l/min dobrano regulator przepływu TACO SETTER BYPASS SD SOLAR wielkość DN32 - 1 ¼" o zakresie przepływu 20 - 70 l/min. Temperatura maksymalna pracy regulatora wynosi + 130°C przy 8 bar kvs = 17 m³/h.

Strata ciśnienia na regulatorze wynosi :

$$\Delta P_{reg.ob.sol.} = \{2,03/17,0\}^2 \times 10^4 = 142,6 \text{ daPa}$$

Przyjęto do obliczeń 143 daPa

$$\Delta P_{reg.ob.sol.} = \left(\frac{2,03}{17,0} \right)^2 \times 10^4 = 142,6 \text{ daPa} \approx \underline{143 \text{ daPa}}$$

Obliczenie pojemności obiegu solarnego (glikolu)

- kolektory VITOSOL 100 typ SV1 35 szt x 1,83 dm³/szt = 64,05 dm³ = 64,
- rurociągi o biegu ładowania 155,00

- wymiennik (przyjęto) do 10,00
Razem $229,1 \text{ dm}^3 \approx 230,0 \text{ dm}^3 + 5\% \text{ zap} = 241,5 \text{ dm}^3$
Przyjęto pojemność instalacji solarnej

$$V_A = 250 \text{ dm}^3$$

Zestawienie rur instalacji glikolowej obiegu ładowania:

	zimne	gorące	razem	Vj.	V
φ 42	61,0	28,5	89,5	1,200	107,4
φ 35	10,4	10,4	20,8	0,804	16,7
φ 28	26,7	20,8	46,7	0,491	22,9
φ 18	10	30	40	0,201	8,04
Razem V_A	X	X	X	X	155,0dm ³

Uwaga: rurociągi instalacji glikolowej opisane „zimne” i oznaczone w części rysunkowe kolorem niebieskim dotyczą rurociągów podających glikol z wymiennika ciepła obieg ładowania do kolektorów słonecznych, rurociągi opisane „gorące” oznaczają rurociągi prowadzące ogrzany w kolektorach glikol z kolektorów do wymiennika ciepła.

Dobór naczynia wzbiorczego obiegu solarnego ładowania.

Pojemność naczynia :

$$V_N = (V_v + V_2 + Z_x V_k) * (p_e + 1) / p_e - p_{st}$$

gdzie :

- V_N -pojemność naczynia w dm³
- V_v - poduszka wodna w dm³
- $V_v = 0,005 * V_A = \min 3,0 \text{ dm}^3 = 0,005 * 250 = 1,25$ przyjęto 3 dm³
- V_A - pojemność całkowita instalacji solarnej - przyjęto 250 dm³
- V_2 - zwiększenie objętości przy nagrzewaniu się instalacji
 $V_2 = V_A * \beta$ gdzie $\beta = 0,18$ dla czynnika grzewczego firmy
 VIESSMANN (-20 - +170°C)
 $V_2 = 250 * 0,18 = 45 \text{ dm}^3$
- $Z_x V_k$ - pojemność kolektorów w dm³ = 64,05 dm³
- p_e - dop. Nadciśnienie końcowe w barach
- $p_e = p_{psi} - 0,1 \text{ psi}$ gdzie p_{psi} - ciśnienie otwarcia zaworu bezpieczeństwa = 6 barów
- $p_e = 6,0 - 0,1 * 6 = 5,4 \text{ bar}$
- $p_{st} = 1,5 \text{ bar} + 0,1 \text{ bar/m} * h$ gdzie h - wysokość statyczna instalacji w m, przyjęta 16,50
- $p_{st} = 1,5 + 16,5 * 0,1 = 3,15 \text{ bar} \approx 3,20 \text{ bar}$

$$V_N = (3,0 + 45,0 + 64,05) * (5,4 + 1) / 5,4 - 3,20 = 325,96 \text{ dm}^3$$

$$V_N = 326 \text{ dm}^3$$

Zabezpieczający ogranicznik temperatury.

Zgodnie z tabelą na str. 57 „Wytycznych projektowych VITOSOL”, zabezpieczający ogranicznik temperatury jest wymagany jeżeli poj. bufora (podgrzewacza) w „litrach” przeliczona na 1 m² pow. absorbera jest mniejsza (dla VITOSOL100) niż 30. W danym wypadku

$$V_{jed.} = 3600/812 = 44,3 \text{ dm}^3 > 30 \text{ dm}^3$$

Dodatkowy ogranicznik nie jest potrzebny.

Dobór naczynia ochronnego naczynia wzbiorczego obiegu solarnego ładowania.

Pojemność rurociągów pomiędzy kolektorami a naczyniem wyrównawczym wynosi :

Φ.18	- pominięto	w tych obliczeniach
Φ.28	-	$20,8 \times 0,491 = 10,2$
Φ35	-	$10,4 \times 0,804 = 8,4$
Φ.42	-	$54,9 \times 1,20 = 65,9$
Razem		<hr/> 84,5 dm ³

$$V_{RK-NW} = 84 \text{ dm}^3$$

Pojemność robocza naczynia wzbiorczego

$$V_{NWROB.} = 3,0 + 45,0 + 64,05 = 112,05 \text{ dm}^3 \text{ przyjęto } 112,0 \text{ dm}^3$$

Naczynie ochronne jest wymagane , jeżeli

$$V_{RK - NW} < 0,5 * V_{NW ROB.}$$

W danym przypadku

$$V_{RK - NW} = 84 > 0,5 * 112,0 = 56 \text{ dm}^3$$

Naczynie ochronne nie jest wymagane.

Dobór naczynia wzbiorczego dla podgrzewaczy buforowych.

- pojemność zbiorników 4 x 900 = 3600 l
- pojemność rurociągów przyjęto 200 l

razem : 3800 l

Przyrost temperatury od + 10 °C do + 90 °C, przyjęto + 95 °C maksymalne ciśnienie statyczne przyjęto 1 bar ciśnienie maks. robocze 2,5 bar ciśnienie otwarcia zaworu bezp. 3,0 bar Pojemność użytkowa naczynia :

$$V_u = V * q_l * \Delta \xi$$

Gdzie :

$$V = 3,8 \text{ m}^3$$

$q_l = 999,7 \text{ kg/m}^3$
 $\Delta\xi = 0,0393$

Wobec powyższego $V_v = 3,8 \cdot 999,7 \cdot 0,0393 = 149,30 \approx 150 \text{ dm}^3$

Pojemność naczynia :

$$V_N = V_v \cdot p_{\max+1} / p_{\max} - p_{\min} = 150 \cdot 2,5 / 2,5 - 1$$

$$V_N = 350 \text{ dm}^3$$

Przyjęto dwa naczynia ZILFLEX - PH 200 na ciśnienie maksymalne pracy 6 bar, z przyłączem 1", o średnicy 600mm na maksymalną temperaturę membrany 70 °C.

Dobór regulatora przepływu w obiegu ładowania, strona bufora.

Dla przepływu 1744 l/h = 29 l/min dobrano regulator TACO SETTER BYPASS SD wielkość DN 25-1" o przepływie 10- 40 l/min. Kvs = 8,1 m³/h, ciśnienie 8 bar przy 130°C.
Strata ciśnienia na regulatorze wyniesie :

$$\Delta p_{\text{reg.ob.ad.}} = \{ 1,744/8100 \}^2 \cdot 10^4 = 463,6 \text{ daPa} = 464 \text{ daPa}$$

Określenie mocy kolektorów do doboru wymiennika obiegu ładowania.

Przyjęto moc jednostkową kolektora : 600 W/m² .Łączną moc 81,2 m² kolektora

$$Q_{kol.} = 600 \times 81,2 = 48720 \text{ W} = 48,7 \text{ kW}$$

Określenie parametrów do doboru wymiennika ładowania bufora.

- Strona gorąca :
glikol polipropylenowy 40%, ciepłno właściwe 3,6 kJ/kg x K, przepływ 2030 dm³/h

temperatura powrotu z wymiennika + 20°C średnia logarytmiczna różnica temperatur wymagane 5-6 K moc przenoszona 48,7 kW

- Strona zimna :
woda ciepłno właściwe 4,19 kJ/kg x K przepływ 1744 dm³/h
temperatura powrotu do wymiennika + 15°C

W oparciu o program do doboru wymienników płytowych, producent wymienników APV dobrał wymiennik lutowany prod. APV typu 1 x OHC 85/40 AE art. Nr TT 11126,

Strata cisl. po stronie glikolu 3,14 kPa, po stronie wody 2,13 kPa.
Temperatur zasilania wymiennika kolektorów

słonecznych 43, 45°C Temperatura zasilania bufora + 29,07°, średnia log. Różnica temp. = 4,68K. Wymiary przyłączy 2".

Określenie maksymalnego zapotrzebowania wody cieplej dla określenia wydajności obiegu

rozładowania

Rzeczywiste dobowe zużycie ciepłej wody określono na 5000 dm³ jak na wstępie obliczeń do projektu. Współczynniki nierównomierności rozbioru przyjęto wg literatury technicznej :

- godzinowy Nh = 2,5

- dobowy Nd = 1,5

Stąd :

$$q_{maxh1} = 5000/24*1,5*2,5 = 780 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Normatywne maksymalne godzinowe może wynosić co najmniej :

$$q_{maxhN} = (25+6)*380/24*1,5*2,5 = 1150 \text{ dm}^3$$

Za VISSMANNEM przyjmuje się wartość pośrednią , wynoszącą 20% zużycia dobowego

$$q_{maxh} = 0,20*5000 = 1000 \text{ dm}^3/\text{h}$$

Moc jaka jest wymagana do podgrzania tej ilości wody wynosi :

$$Q_{maxh} = 1000*4,19*50*1/3600 = 58,20 \text{ kW}$$

Określenie parametrów do doboru wymiennika ciepła obiegu rozładowania :

- Strona gorąca :

woda

cieplno właściwe 4,19

kJ/kg x K temperatura

powrotu z wymiennika + 15°C

średnia log. Różnica

temperatur 5 ÷ 6°C

- Strona zimna :

woda

moc wymiennika Qw ~

58,2kW ciepło

właściwe 4,19 kJ/kg x

K przepływ 1000 dm³/h

temperatura powrotu z wymiennika + 10°C

W oparciu o program do doboru wymienników płytowych APV, producent

wymienników dobrał wymiennik 1 x OHC 85/50AE art. Nr TT11127,. Temperatura

wody użytkowej wychodzącej z wymiennika + 60,17°C Temperatura wody

gorącej (strona bufora) zasilająca wymiennik + 66,19°C

Dobór regulatorów przepływu obiegu rozładowania

- Strona bufora

Przepływ 17,6 dm³/min = 1 m³/h

Przyjęto regulator TACO SETTER BY PASS SD o średnicy DN25 - 1"

o przepływie 10 - 40 l/min i wsp. Kvs = 8,1 m³/h

Strata ciśnienia na regulatorze wyniesie :

$$\Delta_{pr} = [1,0/8,1]^2 \cdot 10^4 = 152 \text{ daPa}$$

- Strona c.w.u

Dla przepływu j.w. przyjęto regulator jw. - przepływowy po stronie wody użytkowej i po stronie bufora są jednakowe.

Dobór pompy wygrzewania antybakteryjnego :

Przyjęto pompę WILO TOP Z 20/4. Jest to pompa 3- stopniowa do pracy na 1-ym stopniu. Temperatura pracy wynosi 0 ÷ 65°C, krótkotrwale do + 80°C (tylko do 2h). Włączenie w wyjście ciepłej wody z istniejących podgrzewaczy.

Wyrzwanie antybakteryjne instalacji c.w. budynku realizowana będzie za pomocą istniejącej pompy cyrkulacyjnej.

Dobór zaworu mieszającego 3- drogowego termostatycznego w obiegu rozładowania bufora.

Przyjęto zawór mieszający OVENTROP 1,20 kvs 4,5 m³/h. Strata cisl. na zaworze wynosi 494 daPa.

Dobór zaworu regulacyjnego spinki zaworu termostatycznego obiegu rozładowania,

Strata ciśnienia w obiegu regulowanym wynosi 408 daPa. Strata ciśnienia w spince zaworu wynosi 118 daPa. Pozostaje do zdławienia :

$$\Delta P_z = 408 - 118 = 290 \text{ daPa}$$

Wymagane kv zaworu regulacyjnego :

$$K_v = 1/\sqrt{0,029} = 5,9 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto zawór Hydrocontrol R produkcji OVENTROP o średnicy 25 mm i nastawie 4,5

Obliczenia hydrauliczne.

A. Obieg ładowania bufora.

$$V = 1,744 \text{ m}^3/\text{h} \quad \Phi,32 \text{ L} = 21,5 \text{ m}$$

- kolano 29 szt
- 5 x rozszerzenie 551
- 5 x zwężenie
- 4 z kurek
- 1 x zawór Honeywell V5825B, kvs=10,0m³/h 304
- 1 x zawór zwrotny OVENTROP PN16, 120°C 300
- regulator przepływu TACO SETTER DN 25 kvs = 8,1 m³/h 464
- wymiennik płytowy ciepła 213

$$\Sigma \dots 1832 \text{ daPa}$$

B. Obieg rozładowania - zmienny przepływ przez bufory

$$V = 1,0 \text{ m}^3/\text{h} \quad \Phi 25 \quad L = 12,1 \text{ mm}$$

-
- kolano 11 szt
  - kurek 2 x
  - t. przelot. 1 x 326
  - 1 * zawór o śred. 25 mm Honeywell V 5825B , $k_{vs} = 6,3 \text{ m}^3/\text{h}$ 252
  - filtr siatkowy PERFEXIM 412, $kvs = 11,08 \text{ m}^3/\text{h}$ 82
  - 1 * zwężenie
  - 1 x rozszerzenie

Σ.. 660 daPa

C. Obieg rozładowania - zmienny przepływ spinki zaworu termostatycznego

$$V = 1,0 \text{ m}^3/\text{h} \quad \Phi 25 \quad L = 1,2 \text{ m}$$

- 1 x tr. odg.
- kolano 2 x 36
- kurek 1 x
- filtr siatkowy PERFEXIM 412, $kvs = 11,08 \text{ m}^3/\text{h}$ 82

Σ.. 118 daPa

Zawór regulacyjny :

$$\Delta p = 660 - 118 = 542 \text{ daPa}$$

$$K_v = 1,0 / \sqrt{0,542} = 4,30 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto zawór OVENTROP HYDROCONTROL R $\Phi 25$, ciśnienie 16 bar temperatura + 150°C, nastawa 3,45.

D. Obieg rozładowania bufora - woda użytkowa

$$V = 1 \text{ m}^3/\text{h} \quad \Phi 25 \quad L = 3,0 \quad \Phi 40$$

$$L = 1,0 * 2 * \text{kolano}$$

- 1 z tr. odgał.
- 7* kolano
- 3 * k. kulowy 155
- 1 * rozszerzenie
- 1 * zwężenie
- Zawór zwrotny śred. 25 PERFEXIM 13 300
- Regulator przepływu DN 25 - 1 „ TACO - SETTER „ 10 - 40 l/ min, $kvs = 8,1 \text{ m}^3/\text{h}$ 152
- Wymiennik ciepła APV 48

Σ.. 655 daPa

E. Obieg ładowania bufora - obieg solarny odc.umowny p.A - do wymiennika (strona gorąca)

$$\text{Rura } \Phi 42 * 1,5 \quad L = 28,50 \text{ m} \quad V = 2030 \text{ dm}^3/\text{h} \quad 305$$

- Tr. Przelot
- 11 * kolano
- 1 * kurek SPIRAX SARCO $\Phi 40$ M1054RB
- Wymiennik
- Separator powietrza
314

$\Sigma..$ 619 pa Pa

F. Obieg ładowania bufora : obieg solarny odc. P.B - do wymiennika (strona zimna)

Rura $\Phi 42 \times 1,5$ L = 61,0 m V = 2030 dm³/h 630

- Kolano (11+ 3 +6)
- Kurek SPIREX SARCO $\Phi 40$
- 2 * kurek kulowy
- Zwężenie * 3
- Rozszerzenie * 3
- Zawór zwrotny GESTRA MBM14 śred. 25 400
- Regulator przepływu TACO SOLAR śred. 32 kvs = 17 m³/h 143
- Mieszacz 3- drogowy MG ESBE kvs = 12 m³/h wielkość 1 286
- Wymiennik APV
0,00

$\Sigma..$ 1459 pa Pa

Razem obieg solarny (dla wody)

$$\Delta p_{os} = 2763 + 1459 + 619 = 4841 \text{ daPa}$$

Razem obieg solarny dla glikolu

$$\Delta p_{os} = 5797 \approx 5800 \text{ daPa}$$

G. Obieg solarny : odc. Umowny A -B

- Kolektory (7 szt w polu)
1090
- Rury przyłączone stali nierdzewnej 24mbar = 2 szt*1,0m*12 mbar
240
- Zawór regulacyjny LIS kvs = 2,75m³/h
218
- Rury przyłączone śred. 18 * 1 L = 6 m V = 406 dm³/h
1548
  - 3 * kolano
  - 2 * tr. odgałęzienie
 687
- Rura pozioma śred. 18 * 1 L = 10,40
- 1 * tr. przelot. V = 406 dm³/h
- 4 * kolano
- Rura pozioma śred. 28 * 1,5 L = 10,40
171
  - 1 * tr. przelot. V = 812 dm³/h
  - 4 * kolano
- Rura pozioma śred. 28 * 1,5 L = 10,40
350
  - 1 * tr. przelot. V = 1218 dm³/h

- 4 * kolano

- Rura pozioma śred. 35 * 1,5 L = 10,40
175
- 1 * tr. przelot. V = 1624 dm³/h
1383
- 4 * kolano

Σ. 2931 pa Pa

Dobór pompy ładowania bufora.

Strata ciśnienia w obiegu wynosi 1832 daPa. Wydajność wymagana pompy 1,7444 m³/h. Stąd

$$H_p = 1,10 * 1832 = 2015 \text{ daPa}$$

Wydajność pompy :

$$V_p = 1,15 * 1,744 = 2,01 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto pompę obiegową c.o. typu WILO 3 - faz. TOP S 30/5 , która min stopniu przy 2,0 m³/h posiada wysokość podnoszenia 2,2 m H₂O. Precyzyjna regulacja regulatorem przepływu..

Dobór pompy rozładowania bufora

Strata ciśnienia w obiegu wynosi (660 + 1229) = 1889 daPa.

Wydajność wymagana 1,0 m³/ h .Stąd wysokość podnoszenia pompy :

$$H_p = 1,10 \times 1889 = 2078 \text{ daPa}$$

Wydajność pompy

$$V_p = 1,15 \times 1,0 = 1,15 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto pompę obiegową WILO STAR RS 25/6, która przy 1,2 m³/h, posiada (na 2- gim stopniu) wys. podnoszenia 2,3 m H₂O. Precyzyjna regulacja regulatorem przepływu.

Dobór pompy obiegu solarnego.

- Dla wody :

Wydajność pompy :

$$V_{pw} = 1,15 \times 2,03 = 2,33 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wysokość podnoszenia :

$$H_{pw} = 1,10 \times (2931 + 1459 + 619) = 5510 \text{ daPa}$$

- Dla glikolu :

Wydajność pompy j.w. = $2,33 \text{ m}^3/\text{h}$

Wysokość podnoszenia :

$$H_{pq} = 1,10 \times (5800 + 218) = 6619,8 \text{ daPa} = 6620 \text{ daPa}$$

Korekta charakterystyki pompy obiegowej obiegu solarnego z uwagi na przetłaczany płyn :

W temperaturze zasilającej kolektory słoneczne (20°) lepkość kinematyczna glikolu

propylenowego (40%) wynosi $3,91 \text{ mm}^2/\text{s}$, a gęstość płynu $1,038 \text{ kg/m}$ Lepkość dynamiczna glikolu wynosi :

$$q \times V = 3,91 \times 10^{-6} \times 1038 = 4,06 \times 10^{-3} \text{ Pa s} = 4,06 \text{ mPa s}$$

Z wykresów WILO - technika pompowania

- współczynniki korekcyjne

wydajności wynoszą :

$$f_{vq} = 0,97, \quad f_v = 0,97$$

- współczynniki korekcyjne wysokości podnoszenia

$$f_{Hq} = 0,98, \quad f_H = 0,98$$

Wydajność pompy na wodzie dla
zapewnienia wydajności dla glikolu
wynosić winna :

$$V_w = W / (f_{vq} \times f_v) = 2,33 / (0,97 \times 0,97) = 2,48 \approx 2,5 \text{ m}^3/\text{h}$$

Wysokość podnoszenia dla wody , przy zapewnieniu wysokości dla glikolu
wynosić winna :

$$H_w = H / (f_{Hq} \times f_H) = 6620 / (0,98 \times 0,98) = 6,9 \text{ mH}_2\text{O}$$

Zwiększenie poboru mocy wynosi :

$$F = \sqrt{1 / (0,97 \times 0,97 \times 0,98 \times 0,98)} = 1,052$$

Dla parametrów $2,5 \text{ m}^3/\text{h}$ i $6,9 \text{ m H}_2\text{O}$ dobrano pompę WILO TOP - S 30/10 1-fazową, do pracy na min. 1 - nym stopniu. Zwiększenie poboru mocy wynosi 1,052 dla cieczy w temperaturze $+ 20^\circ\text{C}$ i zgodnie z materiałami WILO mieści się w zakresie dopuszczalnego przyrostu mocy.

Dobór pompy ciepłej wody użytkowej obiegu rozładowania bufora.

Strata ciśnienia w obiegu wynosi 655 daPa . Wymagany
przepływ $1,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

Stąd wysokość podnoszenia pompy :

$$H_p = 1,10 \times 655 = 720,5 = 720 \text{ daPa}$$

Wydajność pompy

$$V_p = 1,15 \times 1,0 = 1,15 \text{ m}^3/\text{h}$$

Przyjęto pompę obiegową WILO STAR Z 25/2, która przy $1,2 \text{ m}^3/\text{h}$, posiada wysokość podnoszenia $1,6 \text{ m H}_2\text{O}$.

Precyzyjna regulacja regulatorem przepływu.

Dobór zaworów bezpieczeństwa .

Zawór bezpieczeństwa instalacji solarnej :

Moc instalacji solarnej :

$$Q = 64960 \text{ W} = .65 \text{ kW} , \text{ przyjęto } Q = 70 \text{ kW}$$

Przepustowość zaworu bezpieczeństwa :

$$m \geq 3600N/r \text{ w kg/h}$$

gdzie: N- trwała moc 70kW

r - ciepło parowania przed zaworem bezpieczeństwa przy ciśnieniu
6 bar = 2066kJ/kg

$$m \geq 3600 \cdot 70 / 2066 = 122 \text{ kg/h}$$

$$m \geq 122 \text{ kg/h}$$

Przepustowość zaworu :

$$M = 10 \cdot K_1 \cdot K_2 \cdot \alpha \cdot A \cdot (p_1 + 0,10) \text{ w kg/h}$$

$$A = m / 10 \cdot K_1 \cdot K_2 \cdot \alpha \cdot (p_1 + 0,10) \text{ w mm}^2$$

$$K_1 = 0,53$$

$$K_2 = 1,00$$

$$\alpha = 0,61$$

p_t - ciśnienie zrzutowe 0,66 MPa

$$A = 122 / 10 \cdot 0,53 \cdot 0,61 [0,66 + 0,1] = 49,7 \approx 50 \text{ mm}^2$$

$$D_{o, \text{wymag.}} = \sqrt{4 \cdot 50 / 3,14} = 8,0 \text{ mm}$$

Przyjęto zawór SYR 1915, +140°C , d = 20mm , wielkość 25*32mm, o
połączeniach gwintowanych na ciśnienie otwarcia 6 bar. Współczynnik wpływu
dla porównania wynosi 0,61.

Przepustowość zaworu wyniesie :

$$m_z = 10 \times 0,53 \times 0,61 \times (0,66 + 0,1) \times \frac{\pi \cdot 20^2}{4} = 772 \text{ kg/h}$$

$m_z > m$

Projektował:	Nr uprawnień budowlanych:	Podpis:
inż. Krzysztof Buczyński	142/Tbg/98	